

Barbro Olander
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 903
barbro.olander@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-01-17 p 19

MILJÖTILLSYN 2011 – LIVSMEDELSBRANSCHEN

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten ”Årlig tillsynsrapport för miljötillsyn inom livsmedelsbranschen, 2011”.
- 2 Överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljötillsynsregister.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Verksamheterna inom livsmedelsbranschen i Stockholm delas in i anläggningar för styckning, charktillverkning/rökning, konfektyrtillverkning, beredning av potatis och rotfrukter och framställning av produkter med mjölk eller med fetter/oljor. Störst andel av verksamheterna behandlar animaliska råvaror. De flesta livsmedelsindustrier ligger på Slakthusområdet.

Tillsynsrapporten riktar sig mot branschen och tydliggör vad en miljöfarlig verksamhet är och vad förvaltningen förväntar sig av dem. Den beskriver också hur miljöförvaltningen arbetar med tillsyn.

I år har miljöförvaltningen besökt 21 livsmedelsanläggningar inom Stockholms stad av 23 verksamheter som finns registrerade i miljöförvaltningens tillsynsregister. Av dessa är 16 anmälningsskyldiga C-verksamheter och fem är U-verksamheter. Tre av U-verksamheterna kommer på grund av ökad produktion att klassas in som C-verksamheter för 2012. Fokus i år har varit kemikalier och transporter och att följa upp förra årets fokus på energianvändning.

Livsmedelsindustriernas verksamheter har en miljöpåverkan genom till exempel utsläpp till vatten och luft, buller, energiförbrukning, transporter, avfall samt kemikalie- och köldmedieanvändning. Den största påverkan är användning av kemikalier och energi. Branschen använder ofta stora mängder rengöringskemikalier och det är vanligt med mycket energikrävande processer. Störningarna förekommer i större eller mindre omfattning i de olika verksamheterna. De nationella miljömål som i dagsläget bedöms vara mest betydelsefulla att sträva mot i branschen är de som påverkas av energianvändning och transporter: *Begränsad klimatpåverkan*, *Frisk luft*, *Bara naturlig försurning* och *Giftfri miljö*.

Det finns stora skillnader i hur långt verksamheterna kommit i arbetet med miljöfrågor. Så gott som alla har utfört de energieffektiviserande åtgärder som de angav vid förra årets tillsyn att de skulle göra under året och har tagit till sig förra årets påpekanden om brister i kemikalieförteckningar, säkerhetsdatablad och kemikalieförvaring.

Det är endast ett fåtal av de besökta verksamheterna som hade utfört energikartläggning på hela eller delar av sin verksamhet. Men de flesta verksamheter som besökts i år har kunnat ge exempel på energibesparande åtgärder som de gjort under året och har också kunnat ge exempel på vad man planerar att göra kommande år. Exempel på planerade åtgärder är läcksökning och tätning av läckage i tryckluftssystem, byte av motorer till effektivare och energikartläggningar. Intresset för att diskutera energifrågor har varit stort och vi upplever att det ökat från föregående år hos flera av verksamheterna.

De flesta verksamheter hade i år en kemikalieförteckning men drygt hälften av förteckningarna var något ofullständiga. Vi har påpekat detta för verksamhetsutövarna och gett dem möjlighet att förbättra sig. Vid tiden för när rapporten skrevs hade två av tre verksamheterna kompletta förteckningar. Detta är en förbättring från förra året då till exempel hälften av företagen saknade uppgifter om förbrukningsmängder.

Ur miljösynpunkt finns det stora vinster med att ha samla likartade verksamheter inom ett begränsat område, såsom Slakthusområdet. Närheten mellan verksamheterna innebär korta transportsträckor och underlättar samordningen av transporter. Andra vinster är gemensamma kylsystem och gemensam avfallshantering. För de verksamheter som ligger på Slakthusområdet gäller i stort att åkerier anlitas och samordning av transporter från flera verksamheter kan göras på grund av verksamheternas närhet till varandra. För dessa verksamheter finns alltså en direkt möjlighet till samordningsvinster som leder till effektivare transporter.

Generellt gäller att få av verksamheterna inom branschen ställer några direkta miljökrav vid val av transportörer och de upplever att det finns svårigheter med rådigheten över transportval.

För branschen finns en indikator som handlar om andel besökta verksamheter som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter, målvärdet är 100 %. Årets utfall ligger på 77 % vilket är samma som föregående år.

Den andra indikatorn för branschen handlar om besökta verksamheter som har inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Även här är målvärdet 100 %. Utfallet efter årets tillsyn är 71 % vilket är en förbättring mot förra årets 39 %.

Kunskapen hos verksamhetsutövarna om att deras verksamhet är en miljöfarlig verksamhet är inte alltid så stor men vi upplever att också den ökat från föregående år. Verksamheterna har också varit bättre förberedda vid tillsynsbesöken och i högre grad känt till vad som förväntas av dem.

Det finns ett fortsatt behov av förbättringar till exempel inom området egenkontroll framförallt med bättre dokumentation av miljöansvarig, rutiner för kontroll av utrustning och riskbedömning. En mer fördjupad kontroll av vilka kemikalier som faktiskt används och om det finns möjlighet till utbyte vilket skulle kunna vara ett framtida fokusområde. Det finns också ett behov att vid kommande besök fortsätta diskutera transportfrågan, till exempel vikten av att ställa krav vid upphandling av transportörer.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Rapporten ” Årlig tillsynsrapport för miljötillsyn inom livsmedelsbranschen, 2011 ”